VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Senioralnej**
(nr 39)
z dnia 7 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 39)

7 czerwca 2017 r.

Komisja, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Małgorzaty Zwiercan (WiS)**, przewodniczącej i **Michała Szczerby (PO),** zastępcy przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na temat Programu Wieloletniego Senior WIGOR na lata 2015-2020 – podsumowanie edycji 2016 i przygotowania do edycji 2017;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Elżbieta Bojanowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Anna Jakrzewska-Sawińska** dyrektor medyczny Domu Pomocy Geriatrycznej w Poznaniu, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Zbigniew Tomczak** przewodniczący Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera, **Zofia Prasoł** opiekunka chorych na Alzheimera, **Kordian Kulaszewicz** przedstawiciel Gdyńskiej Rady Organizacji Pozarządowych, **Halina Stachura-Olejniczak** radca Wojewody Mazowieckiego, **Barbara Kucharska** przedstawicielka Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej , **Jerzy Mądry** przedstawiciel Stowarzyszenia MANKO, **Bolesław Meluch** przedstawiciel Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej, **Krystyna Żebrowska** przewodnicząca Rady Seniorów Dzielnicy Bielany, **Grażyna Andziak-Zimińska** słuchaczka Uniwersytetu Trzeciego Wieku, **Stanisław Trzmiel** z Grochowskiego Towarzystwa UTW Ursus oraz **Katarzyna Wieczorowska-Tobis** – stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięła pracownica Kancelarii Sejmu **Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dzień dobry państwu. Witam wszystkich bardzo serdecznie. Otwieram 39. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej. Stwierdzam przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji, na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Witam panie i panów posłów, panią minister Elżbietę Bojanowską z MRPiPS, a także wszystkich pozostałych gości. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje informację Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na temat Programu Wieloletniego Senior WIGOR na lata 2015-2020 – podsumowanie edycji 2016 i przygotowania do edycji 2017 r. Przedstawia podsekretarz stanu MRPiPS pani Elżbieta Bojanowska. Czy jest jakiś sprzeciw? Nie słyszę. Stwierdzam zatem przyjęcie porządku dziennego. Poproszę o zabranie głosu panią minister Elżbietę Bojanowską.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Bojanowska:

Państwo przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo. Pozwolą państwo, że „odwrócę" przygotowany materiał, ponieważ myślę, że bardziej interesujące jest to, co dzieje się na bieżąco, czyli w roku 2017, a to nie było jeszcze możliwe do przedstawienia, kiedy przygotowywaliśmy materiał. Edycja programu 2016 jest dosyć szczegółowo przedstawiona w informacji, dlatego zacznę od roku 2017.

MRPiPS realizuje program wieloletni, aktualnie Senior+, na lata 2015-2020. Program jest adresowany do osób niepracujących w wieku 60+. Jego celem jest wsparcie osób starszych poprzez wspieranie samorządów lokalnych, które są odpowiedzialne za budowę

systemu usług dla osób starszych, rozwijanie sieci dziennych domów pobytu, mających podnosić jakość życia osób starszych, a także dawać im poczucie bezpieczeństwa.

Jak dobrze państwo wiedzą, w roku 2016 r. program został zaktualizowany zgodnie zarówno ze zgłaszanymi potrzebami, które płynęły od samorządów lokalnych, jak i innymi głosami, które się pojawiały. I tak 30 grudnia 2016 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego na lata 2015-2020. Do głównych zmian w programie, w stosunku do lat ubiegłych, należy zaliczyć: po pierwsze, wprowadzenie nowej możliwości, której do tej pory nie było, a mianowicie tworzenie klubów Senior +. Jest to rodzaj placówki uzupełniającej dotychczasową ofertę programową. Powstała w związku z głosami, jakie się pojawiały ze strony samorządów o zapotrzebowaniu na mniejszą formę, bardziej samopomocową aniżeli domy dziennego pobytu.

Po drugie, wiązało się to ze zmianami finansowymi, a mianowicie podwyższeniem możliwego dofinansowania zarówno w module dotyczącym adaptacji istniejących budynków, jak i w module kosztów utrzymania jednego uczestnika. Za chwilę o tym powiem.

I trzecia zmiana, generalna, dotyczyła zmiany standardu placówek i poziomu standardu zatrudnienia pracowników. Jej celem było zwiększenie możliwości dostosowania się do potrzeb zgłaszanych przez samorządy. I tak w edycji 2017 samorządy mogły się ubiegać się o: jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie, bądź wyposażenie placówki w wysokości do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania, które to finansowanie w przypadku DDP Senior+ mogło wynosić do 300 tys. zł, a w przypadku nowej formy, jaką jest klub Senior +, do 150 tys. zł. Na funkcjonowanie już istniejących placówek dofinansowanie do kosztów utrzymania jednego miejsca, jednej osoby w DDP wynosi 300 zł , a w klubie 200 zł.

Działalność bieżąca Dziennego Domu Pobytu Senior + polega na realizacji podstawowych usług, szczególnie w pomaganiu w czynnościach dnia codziennego, na zapewnieniu przynajmniej jednego posiłku, w szczególności gorącego, oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb seniorów.

Działalność klubów polega bardziej na motywowaniu seniorów do działań samopomocowych wobec siebie nawzajem i także wolontarystycznych.

Placówka dziennego domu powinna zapewniać co najmniej 8-godzinną ofertę usług od poniedziałku do piątku.

W domu Senior + muszą być zatrudnieni: co najmniej jeden pracownik oraz jeden specjalista na 15 seniorów. Dodatkowo, w zależności od potrzeb, w placówce może być zatrudniony inny specjalista w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb domu. Minimalny standard zatrudnienia w klubie Senior + to jeden pracownik oraz specjalista w pożądanym zakresie zatrudnienia w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki.

Jaki jest zakres usług świadczonych przez DDP? To są usługi: socjalne, w tym posiłek, usługi edukacyjne, kulturalno-oświatowe, dotyczące aktywności ruchowej lub kinezyterapii, aktywności sportowej, rekreacyjnej czy też terapii zajęciowej.

W edycji do 20 lutego tego roku ogłosiliśmy konkurs na najlepsze oferty dotyczące tych dwóch rodzajów placówek. Oferty można było składać do 13 marca br. Dnia 28 kwietnia 2017 r. konkurs został rozstrzygnięty i w ramach modułu pierwszego wsparcie finansowe otrzymało 131 podmiotów na łączną kwotę 19 918 tys. zł, w tym na utworzenie 35 dziennych domów Senior+ oraz 96 klubów Senior+. W przypadku domów jest to kwota prawie 9 mln zł, w przypadku klubów prawie 11 mln zł. W obu formach placówek zaplanowane jest uruchomienie 3335 miejsc dziennego pobytu dla osób starszych.

Najwięcej nowych placówek powstanie w woj. wielkopolskim i mazowieckim – po 13, następnie w woj. małopolskim 11. W ramach modułu drugiego, czyli zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek, dofinansowano wszystkie podmioty, które się o to starały, czyli 124 podmioty na kwotę prawie 8,5 mln zł. Obecnie mamy w tych placówkach 3423 miejsca pobytu. Najwięcej placówek istnieje w woj. śląskim – 17, w mazowieckim 13, wielkopolskim 12.

Dofinansowanie drugiego modułu, czyli za pobyt, jest realizowane od 1 stycznia do końca grudnia. W pierwszym module dofinansowanie jest od 1 marca tego roku do końca grudnia.

Zakładamy, że w Polsce na koniec 2017 r. będzie działało 260 placówek Senior+ zapewniających 6758 miejsc dziennego pobytu dla osób starszych.

To najważniejsze informacje odnośnie do tej edycji. Nie wiem, czy państwo posłowie chcą, żebym też przedstawiła szczegółową informację za rok 2016? Jeśli nie, to odpowiem na pytania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani minister. Myślę, że to właściwe – jeżeli ktoś będzie chciał uzyskać dodatkowe informacje, to, tak jak pani minister powiedziała, w formie odpowiedzi na zadane pytanie.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę państwa posłów i naszych gości o zadawanie pytań. Najpierw pan przewodniczący Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Oczywiście dziękujemy za informację na temat programu Senior WIGOR, a od 2017 r. Senior+. Ja co prawda mam pewną wątpliwość co do możliwości używania tej nazwy Senior+ na lata 2015-2020, mając świadomość, że ten program w latach 2015-2016 funkcjonował jako Senior WIGOR – warto o tym wspomnieć. Ten program od samego początku, żeby było jasne, zakładał wsparcie w dwóch formach, czyli z jednej strony dziennego domu pobytu, z drugiej klubu seniora. W 2015 r. mieliśmy do czynienia ze swoistym pilotażem, w związku z czym zostały uruchomione środki wyłącznie na dzienne domy pobytu Senior WIGOR; na późniejszym etapie miały być również realizowane formy klubów seniora i rozumiem, że to obecnie przewiduje program.

Z kwestii poza zmianą nazwy istotną rzeczą jest zmiana środków przeznaczonych na program. Przypomnijmy, że mamy do czynienia z programem wieloletnim, przyjętym i funkcjonującym od roku 2015, który zakładał ewolucyjne zwiększanie środków w kolejnych latach budżetowych. I tak na rok 2016 została przewidziana kwota 40 mln zł na program Senior WIGOR, a w roku 2017 mieliśmy osiągnąć poziom 60 mln zł. Jednakże, jak państwo widzą, w roku 2017 nie zostało przeznaczonych 60 mln zł, tylko 30 mln zł, czyli o połowę mniej. Jest też tak, że inicjatorzy tego programu Senior WIGOR zakładali, że na koniec 2020 r. będziemy mieć około 2000 dziennych domów pobytu oraz klubów seniora, co w jakiejś mierze mogłoby wypełnić tę istotną lukę w blisko 2,5 tys. gmin w Polsce, gdzie tego typu form wsparcia dla osób starszych nie było zbyt wiele.

Moje główne zastrzeżenia koncentrują się więc wokół środków, które przewidział rząd na realizację tego ważnego programu według dobrego, sprawdzonego schematu współudziału środków budżetowych publicznych krajowych, jak i środków samorządów i osób ewentualnie uczestniczących w tych dwóch formach wsparcia, którymi są DDP i kluby seniora. W związku z tym mamy pytanie dotyczące roku 2018, bo to miał być kolejny rok, w którym poziom finansowania, zaangażowania budżetu państwa miał być zwiększony… Ta debata czeka nas pewnie już od września, kiedy rząd będzie pracował nad kolejnym budżetem. Dobrze, już nie będę w to wchodził. – Jaki państwo przewidują poziom finansowania programu Senior+ w 2018 r.? No i to chyba tylko tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo. Czy pani minister od razu chce odpowiedzieć? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Elżbieta Bojanowska:

Odpowiadając na pytanie – w planie budżetu wieloletniego, jak i w programie jest zapisane, że w roku 2018 kwota wyniesie 80 mln zł. Zresztą mamy też takie symulacje, że gdybyśmy uruchomili mniej więcej na podobną liczbę dziennych domów pobytu, ewentualnie trochę więcej, i dofinansowywali te istniejące miejsca, to byłby ten poziom właśnie 80 mln zł.

Muszę sprostować, panie pośle, jedną rzecz – naprawdę klubów nie było w programie, być może były w jakichś pierwotnych założeniach, ale w programie wieloletnim formy, jaką są kluby, nie istniały. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):
Dziękuję bardzo, pani minister. Kto z państwa jeszcze chce zadać pytanie? Bardzo proszę.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:
Może nie tyle pytanie…

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):
Proszę się przedstawić, dobrze?

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:
Jerzy Płókarz, Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej. Ja może nie tyle zapytanie, co podziękowanie dla pani minister i ministerstwa. Otóż, proszę państwa, dzięki pomocy MRPiPS, za co wielkie podziękowanie w stronę pani minister, możemy poinformować, że na terenie całej Polski wszyscy seniorzy mogą całkowicie bezpłatnie korzystać z przycisku sieci życia, służącego do wezwania pomocy. Jest to szczególnie cenne dla wielu ludzi, których możemy całkowicie zwolnić ze składek członkowskich, których nawet nie stać na drobną składkę, bo dla jednych parę złotych to jest niewielka kwota, ale dla innych cały dzień wyżywienia. Obecnie sieć obejmuje już około dziewięciu tys. osób zwolnionych ze składek członkowskich, a w tym roku wspiera nas w zakresie seniorów właśnie ministerstwo, za co serdecznie, serdecznie dziękujemy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):
Dziękuję bardzo. Kto jeszcze z państwa? Bardzo proszę, pani doktor.

Dyrektor medyczny Domu Pomocy Geriatrycznej w Poznaniu Anna Jakrzewska-Sawińska:
Anna Jakrzewska-Sawińska, Poznań. W imieniu moich pacjentów z woj. wielkopolskiego chciałam podziękować właśnie za ten program. On jest świetny. Ponieważ jako lekarz wyjeżdżam w teren i na miejscu, w tych klubach robię badania, to dla mnie te kluby są ogromnie ważne, bo tam mogę zaordynować ćwiczenia pacjentom, mówię, co mają robić, gdzie to mogą wykonywać. Ja chciałabym tylko, jeśli chodzi o te programy, aby państwo pomyśleli, żeby może przyszłościowo troszkę zwiększyć finansowanie. Ja to policzyłam i wychodzi, że to, co dostają te kluby, to jest tak na styk. A chciałabym, żeby rehabilitacja w tych klubach była jednak lepiej rozwinięta.

Druga sprawa – miałabym wielką prośbę, jeżeli jest taka możliwość, żeby można było opłacać przewóz niektórych pacjentów, nie wszystkich, tylko części. Jak ja mam poradnię geriatryczną w małym mieście, w której jest też ten klub, to chciałabym, żeby można było przywozić pacjentów nie tylko z tej miejscowości, ale jeszcze z sąsiednich. To by było bardzo dobre. Dziękuję.

Jeszcze raz bardzo dziękuję – to jest świetny program.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):
Dziękuję bardzo. Pani minister.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Elżbieta Bojanowska:
Tak jak powiedziałam, zwiększyliśmy również dofinansowanie kosztów uczestnictwa z 200 do 300 zł, czyli o jedną trzecią. Wspominałam już, że my jedynie wspieramy samorząd terytorialny w jego działaniach. Owszem, nie dofinansowujemy przewozu, ale samorządy w ramach zadań własnych jak najbardziej ze środków przeznaczonych na klub mogą ten dowóz osób zapewnić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):
Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Wróblewska (PiS):
Panie przewodniczący, pani minister, państwo parlamentarzyści, zaproszeni goście. Chciałam bardzo podziękować ministerstwu za ten program. Jestem pierwszy raz parlamentarzystą, uczestniczyłam m.in. w otwarciu Dziennego Domu Pobytu w Padwi Narodowej w woj. podkarpackim, systematycznie do niej przyjeżdżam i mogę powiedzieć, że w tej niedużej gminie ten dom zrzesza ponad 200 osób. Tam systematycznie przychodzą ci ludzie, oni się spotykają, aktywizują, jest wspaniała organizacja. Myślę,

że te pieniądze, które idą na te działania, przynoszą bardzo wiele radości właśnie seniorom, a z drugiej strony pokazują, że bardzo pięknie można się starzeć wśród wspaniałych przyjaciół. I powiem, że ludzie są ogromnie wdzięczni i naprawdę działalność tam kwitnie. Bardzo serdecznie dziękuję i dodam, że warto nawet zwiększać środki na te cele, jeśli będzie taka możliwość.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję. Są jeszcze jakieś pytania? Pani minister, jeszcze jakieś dobre wiadomości, poza 80 milionami?

Podsekretarz stanu w MRPiPS Elżbieta Bojanowska:

To również dobra wiadomość.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Wracamy do ewolucyjnego finansowania projektów; rzeczywiście 80 milionów było planowane na rok 2018. To akurat cieszy.

Czy przyjmujemy tę informację do wiadomości, czy są jakieś głosy przeciw? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja przyjęła informację do wiadomości.

Szanowni państwo, przypominam, że zbieramy propozycje tematów do planu pracy Komisji na drugie półrocze. Jeżeli państwo będą mieli propozycje – mówię do państwa posłów, ale też do strony rządowej i organizacji pozarządowych – to bym prosił o ich składanie.

Chciałbym również poinformować Wysoką Komisję, że zaproponowałem, aby Komisja odbyła wizytację. Jeszcze nie ustaliliśmy daty z panią przewodniczącą, ale wizytacja odbędzie się na oddziale geriatrii Szpitala Wolskiego w Warszawie. Zainteresowanych państwa posłów zachęcam do udziału. Jest to, w mojej opinii, najnowocześniejszy oddział geriatrii w Polsce, 37-łóżkowy, na który miasto stołeczne Warszawa wydało 4,5 mln zł, a prawie cały sprzęt został udostępniony przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. No i niestety, wedle tego, co mówi nowa ustawa o sieci szpitali, ten oddział nie będzie mógł funkcjonować w obecnej formule. Jeżeli nie znajdzie się w tzw. sieci szpitali, to od 27 czerwca będzie finansowany jak zwykła interna. W związku z tym wydaje się, że ważne byłoby, aby państwo posłowie zobaczyli, jak funkcjonuje oddział, który był przygotowany dla potrzeb osób starszych, a niestety przyjęte prawo uniemożliwi jego funkcjonowanie i oddział będzie traktowany jako zwykła, trzecia interna w tym szpitalu.

Jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję. Zamykam dyskusję oraz posiedzenie Komisji.